

I Ilmailumääräys**OPS M6-1**

Antopäivä: 9.7.2010

Voimassaoloaika: 15.7.2010 alkaen, toistaiseksi

Säädösperusta: ilmailulaki (1194/2009) 6 §:n 4 momentti

Kumoaa: OPS M6-1, 12.6.2003, AIR M10-2, 21.3.2001 ja PEL M3-5, 19.9.1995

Liikenteen turvallisuusvirasto, PL 320, 00101 HELSINKI, FINLAND, puh. 020 618 500, Faksi 020 618 5095 www.trafi.fi

LASKUVARJOHYPPYTOIMINTA**Sisällysluettelo**

1 YLEISTÄ	1
1.1 Soveltamisala	1
1.2 Määritelmät	1
2. TEKNISET MÄÄRÄYKSET	2
2.1 Hyväksynät.....	2
2.2 Vaatimukset kilpailu- ja esittelytoiminnassa	2
2.3 Tarkastukset ja huolto.....	3
2.4 Varavarjon pakkaus	3
2.5 Korjaaminen ja valmistus	3
3. TOIMINNALLISET MÄÄRÄYKSET	3
3.1 Yleiset määräykset	3
3.2 Ilma-alukselle ja laitteelle asetetut vaatimukset.....	4
3.3 Ilma-aluksen ja laitteen päällikölle asetetut vaatimukset.....	4
3.4 Ilma-aluksen kuormaus.....	4
4. LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN, HYPPYKOULUTTAJAN JA LASKUVARJON HUOLTAJAN IKÄÄ, TIETOA, TAITOA JA KOKEMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	5
4.1 Laskuvarjohyppääjän, hyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan kelpoisuusvaatimukset.....	5
4.2 Hyppypäiväkirja ja koulutustodistukset.....	5
5 Siirtymäsäännökset	5

1 YLEISTÄ**1.1 Soveltamisala**

1.1.1 Tämä määräys koskee ilma-aluksesta tai laitteesta suoritettavia laskuvarjohyppyjä Suomen alueella. Määräys ei koske hätätilanteessa suoritettavia laskuvarjohyppyjä eikä sellaisia hyppyjä, jotka suoritetaan muualta kuin ilma-aluksesta tai laitteesta.

1.2 Määritelmät

Tässä ilmailumääräyksessä tarkoitetaan:

EFTA–valtiolla Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen allekirjoittanutta valtiota

FAI:lla kansainvälistä urheiluilmailujärjestöä (Fédération Aéronautique Internationale - FAI)

laitteella ilmailulain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua laitetta, jonka lentoönlähdöt voivat tapahtua jaloilta

laskuvarjolla ilmailulain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettua urheilulaskuvarjoa, joka on putoamisnopeuden hidastamiseen tarkoitettu ilmailuun käytettävä laite. Jos tarkempaa erittelyä ei tarvita, tässä määräyksessä käytetään jäljempänä urheilulaskuvarjosta yleisnimitystä laskuvarjo

laskuvarjohyppytoiminnalla edellä tarkoitettua laskuvarjon käyttämistä ilmailuun laskuvarjohypyssä joko putoamisnopeutta hidastavana laitteena tai vapaasti lentävänä laitteena

laskuvarjohypyllä ilma-aluksesta tai laitteesta tehtyä hyppyä, jolla käytetään laskuvarjoa

laskuvarjohyppylennolla lentoa, jolla ilma-alusta tai laitetta käytetään laskuvarjohyppääjien kuljettamiseen laskuvarjohyppäjä varten

laskuvarjohyppykouluttajalla 4.1.2 kohdan vaatimukset täyttävää laskuvarjohyppytoimintaan liittyvän koulutuksen antajaa

laskuvarjon huoltajalla 4.1.3 kohdan vaatimukset täyttävää henkilöä, joka tekee laskuvarjojen tarkastuksia, huoltoja, osia tai osakokonaisuuksia korvaavia osia

koulutustodistuksella kouluttajan antamaa kirjallista todistusta hyväksytysti suoritetusta koulutuksesta tai FAI:n jäsenjärjestön antamaa FAI:n Parachuting Certificate of Proficiencyn tasoa A vastaavaa laskuvarjohyppääjän kelpoisuustodistusta, joka oikeuttaa itsenäiseen hyppäämiseen. Kelpoisuustodistus katsotaan tämän määräyksen tarkoittamaksi koulutustodistukseksi, jos laskuvarjohyppääjä täyttää vaaditut kokemus-, koulutus- ja ikävaatimukset.

2. TEKNISET MÄÄRÄYKSET

2.1 Hyväksynnit

2.1.1 Päävarjo

2.1.1.1 Itsenäisen hyppääjän kelpoisuuteen tähtäävässä koulutuksessa ja tandemhyppyillä käytettävän päävarjotyypin on oltava kyseiseen toimintaan soveltuva ja sillä on oltava käyttöohjekirja.

2.1.1.2 Muilla laskuvarjohypyillä käytettävän päävarjon on oltava rakenteeltaan, materiaaaliltaan, valmistustavaltaan ja ominaisuuksiltaan yleisesti käyttöön soveltuvaa tyyppiä.

2.1.2 Varavarjo ja valjaat

2.1.2.1 Suomessa saa käyttää varavarjo- ja valjastyyppejä, jotka ovat toisessa unionin jäsenvaltiossa laillisesti valmistettuja tai markkinoituja tai EFTA-valtiossa valmistettuja, tai toisessa unionin jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa hyväksytyjä.

2.1.2.2 Edellä mainittujen varavarjo- ja valjastyyppeiden lisäksi saa käyttää myös sellaisia varavarjo- tai valjastyyppejä, jotka ovat valmistusmaansa (Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion) toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä ja ETSO C23:n, JTSO C23:n, TSO C23:n tai niitä tekniseltä tasoltaan vastaavien vaatimusten mukaisia.

2.1.3 Varavarjon automaattilaukaisin

2.1.3.1 Suomessa saa käyttää automaattilaukaisintyyppisiä, jotka ovat toisessa unionin jäsenvaltiossa laillisesti valmistettuja tai markkinoituja tai EFTA-valtiossa valmistettuja, tai toisessa unionin jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa hyväksytyjä.

2.2 Vaatimukset kilpailu- ja esittelytoiminnassa

Suomessa tapahtuvassa alle 185 päivää kestävässä kilpailu-, esittely- tai muussa niihin verrattavassa ilmailutoiminnassa saa käyttää ulkomaisessa omistuksessa olevaa laskuvarjoa, vaikka sitä ei ole tämän määräyksen mukaisesti hyväksytty käytettäväksi, mikäli tällainen laskuvarjo täyttää laskuvarjon omistajan kotivaltion laskuvarjokalustoa koskevat määräykset.

2.3 Tarkastukset ja huolto

2.3.1 Laskuvarjo ja varavarjon automaattilaukaisin on tarkastettava, huollettava, pakattava ja asennettava valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti.

2.3.2 Jos valmistaja ei ole antanut varavarjolle tai valjaille huolto- ja tarkastusohjeita, tarkastusväli ei saa olla yli 24 kuukautta. Kun valmistuspäivämäärästä on kulunut 14 vuotta, tarkastusväli ei saa olla yli 12 kuukautta. Jos valmistaja ei ole antanut varavarjolle tai valjaille maksimikäyttöikää, ne on poistettava käytöstä, kun valmistuspäivämäärästä on kulunut 20 vuotta.

2.3.3 Jos valmistaja ei ole antanut päävarjolle huolto- ja tarkastusohjeita, tarkastusjakso ei saa olla yli 24 kuukautta. Kun valmistuspäivämäärästä on kulunut 14 vuotta, tarkastusjakso ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.3.4 Koulutuskäytössä päävarjon, varavarjon ja valjaiden tarkastusjakso ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.3.5 Laskuvarjon omistajan on tehtävä tai teetettävä ne huolto- ja muutostyöt, jotka ovat välttämättömiä varusteiden turvalliselle toiminnalle tai jotka valmistaja määrää tehtäviksi.

2.3.6 Päävarjolla, varavarjolla, valjailla ja varavarjon automaattilaukaisimella on oltava laitekortti, josta ilmenevät välineen tunnistetiedot, tarkastukset, huollot, korjaukset ja varavarjon pakkaamiset.

2.3.7 Laskuvarjon huoltaja saa tehdä laskuvarjon ja automaattilaukaisimen tarkastuksia ja huoltoja saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti. Hän vastaa toimenpiteiden asianmukaisesta suorittamisesta sekä niiden kirjaamisesta työkirjanpitoonsa. Työkirjanpitoon on kirjattava kaluston tunnistetiedot soveltuvin osin, suoritettu toimenpide, päiväys ja allekirjoitus.

2.4 Varavarjon pakkaus

Laskuvarjon huoltajan on pakattava varavarjo valmistajan antamien ohjeiden ja pakkausjakson mukaisesti. Jos valmistaja ei ole määrittänyt varavarjolle pakkausjaksoa, varavarjon pakkausjakso ei saa olla yli kuusi kuukautta.

2.5 Korjaaminen ja valmistus

2.5.1 Laskuvarjon huoltaja saa tehdä saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti laskuvarjon osia tai osakokonaisuuksia korvaavia osia, jos valmistaja ei ole yksilöinyt korvattavaa osaa tai osakokonaisuutta sarja- tai osanumerolla, sekä edellä mainittujen osien tai osakokonaisuuksien korjauksia, joihin ei ole valmistajan ohjeita. Näissä toimenpiteissä on noudatettava yleisesti hyväksytyjä ohjeita, kuten "Poynter Parachute Manual".

2.5.2 Suomessa saa valmistaa laskuvarjohyppyihin tarkoitettuja päävarjoja, varavarjoja, valjaita ja automaattilaukaisimia tai niiden yksilöityjä osia Euroopan unionin jäsenvaltioissa yleisesti käytössä olevien teknisten normien mukaisesti.

2.5.3 Kaupallisesti valmistettuun laskuvarjoon tai sen osakokonaisuuteen on merkittävä valmistenumero, valmistajan tunniste ja valmistusvuosi. Valmistuksesta on pidettävä kirjanpitoa, josta ilmenevät käytetyt piirustukset, valmistuspäivämäärä ja valmistaja.

3. TOIMINNALLISET MÄÄRÄYKSET

3.1 Yleiset määräykset

3.1.1 Laskuvarjohypyllä päävarjo on aukaistava siten, että laskuvarjo on täysin avautunut 600 metrin korkeudessa. Tandemhypyllä päävarjon on oltava täysin avautunut 1000 metrin korkeudessa.

3.1.2 Hyppääjän on uloshyppyhetkellä nähtävä laskeutumisalue tai uloshyppypaikka. Tästä vaatimuksesta voidaan poiketa, jos laskuvarjohyppy suoritetaan kokonaan valvotussa ilmatilassa ja käytettävässä ilma-aluksessa on ilmailukäyttöön tarkoitettu satelliittinavigointilaite tai muu vastaavalla tarkkuudella toimiva navigointilaite ja kaikki

lasku-varjohyppäjät ovat vähintään itsenäisiä hyppääjiä (kohta 4.1). Ilmatilaluokissa G ja G+ laskuvarjolla ei saa hypätä pilven läpi.

3.1.3 Laskuvarjohypyillä on noudatettava ATS-elimien ohjeita ja saatava lennonjohtoelimeltä hyppylupa, jos ilmatilassa edellytetään lennonjohtoselvitystä. Laskuvarjohypyillä on noudatettava ATS-elimien antamia aika- ja korkeusrajoituksia. Ilmatilaluokassa G+ suoritettavista hypyistä on ilmoitettava ao. AFIS-elimelle.

Huom! ATS-elimellä tarkoitetaan tässä aluelennonjohtoa, erillistä lähestymislennonjohtoa (ao. lähestymis- ja lähialueet) tai lähilennonjohtoa (ao. lähialueet) näiden toiminta-aikoina.

3.1.4 Ilmailulain 81 §:n 1 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on laskuvarjohypyihin saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa.

3.2 Ilma-alukselle ja laitteelle asetetut vaatimukset

3.2.1 Jos ilma-alusta käytetään laskuvarjohyppyilentoihin ilman matkustamon ovea tai kuomua tai ovi tai kuomu avattuna, tähän on oltava ilma-aluksen valmistajan tai toimivaltaisen ilmailuviranomaisen hyväksyntä. Lentokäsikirjasta, lento-ohjekirjasta tai sen liitteestä on käytävä ilmi hyväksyntä sekä laskuvarjohyppytoimintaan tarvittavat ohjeet.

3.2.2 Jos ilma-aluksessa on kiinteä laskuvarjohyppyvarustus, sen on oltava tyyppitodistuksen haltijan tai toimivaltaisen ilmailuviranomaisen hyväksymä.

3.2.3 Laitetta voidaan käyttää laskuvarjohyppyilentoihin, jos se on lento-ohjekirjan mukaan mahdollista ja sivullisten turvallisuus ei vaarannu.

3.2.4 Laskuvarjohyppylennoilla ilma-aluksessa tai laitteessa on oltava puukko tai vastaava teräse ohjaajan ja hyppääjien saatavilla.

3.3 Ilma-aluksen ja laitteen päällikölle asetetut vaatimukset

3.3.1 Ilma-aluksen päälliköllä on laskuvarjohyppylennolla oltava vähintään 100 tunnin kokonaislentokokemus ja vähintään 75 tunnin lentokokemus kyseisen ryhmän ilma-aluksella. Laitteen päälliköllä on oltava matkustajankuljetusoikeus.

3.3.2 Ilma-aluksen tai laitteen päällikön on oltava etukäteen perehtynyt laskuvarjohyppyihin sekä kyseisen ilma-aluksen tai laitteen ominaisuuksiin laskuvarjohyppylennoilla.

3.4 Ilma-aluksen kuormaus

3.4.1 Ilma-aluksessa on oltava istuinvyö jokaiselle henkilölle, ja vyön on oltava kiinnitettynä rullauksen, lentoonlähdön ja laskun aikana sekä silloin, kun se turvallisuuden vuoksi on tarpeen. Tästä vaatimuksesta poiketen ilma-aluksen päällikön ja laskuvarjohyppääjien suostumuksella ja omalla vastuulla saa kuitenkin kuljettaa enintään kymmentä laskuvarjohyppääjää ilman istuinvyötä.

3.4.2 Henkilöllä, jota varten ei ole istuinvyöllä varustettua istuinta, on oltava laskuvarjo ja laskuvarjohyppykoulutus.

3.4.3 Laskuvarjohyppylennolla on ilma-aluksen kuormaa laskettaessa käytettävä henkilöiden todellista massaa. Jos ilma-aluksessa on enemmän kuin kymmenen paikkaa, voidaan kuormaa laskettaessa käyttää vaihtoehtoisesti erikseen punnitsemalla todennettua keskimääräistä laskuvarjohyppääjien massaa.

3.4.4 Edellä olevien kohtien 3.4.1 ja 3.4.2 määräyksiä ei sovelleta kuumailma- ja kaasupalloihin.

4. LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN, HYPPYKOULUTTAJAN JA LASKUVARJON HUOLTAJAN IKÄÄ, TIETOA, TAITOA JA KOKEMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

4.1 Laskuvarjohyppääjän, hyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan kelpoisuusvaatimukset

4.1.1 Laskuvarjohyppääjä voi hypätä itsenäisesti, kun hän on hypännyt vähintään 25 itseaukaisuhyppyä ja antanut päävarjon pakkausnäytteen. Laskuvarjohyppääjän on oltava vähintään 15-vuotias. Jos hän on alle 18-vuotias, hänellä on oltava laskuvarjohyppytoimintaan huoltajan kirjallinen lupa.

4.1.2 Laskuvarjohyppykoulutusta voi antaa saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti henkilö, joka on vähintään 18-vuotias, jolla on ollut itsenäiseen hyppäämiseen oikeuttava koulutustodistus yli kaksi vuotta ja jolla on vähintään 200 itseaukaisuhypyn hyppykokemus.

4.1.3 Laskuvarjon huoltajan on oltava vähintään 18-vuotias ja hänellä on oltava koulutustodistus tehtävien edellyttämästä koulutuksesta sekä riittävä kokemus.

4.2 Hyppypäiväkirja ja koulutustodistukset

4.2.1 Laskuvarjohyppääjän on pidettävä kokemuksensa todentamiseksi henkilökohtaista hyppypäiväkirjaa, josta ilmenevät ainakin laskuvarjohypyn päivämäärä ja juokseva numero, hyppypaikka, hyppykoneen tunnus tai tyyppi, hyppyorkeus, vapaapudotusaika, päävarjon tyyppi, mahdolliset rajoitukset sekä laskuvarjohyppykouluttajalla mahdolliset oppilaspudotukset. Laskuvarjohyppyoppilaan päiväkirjaan on merkittävä lisäksi avaustapa, koulutushypyn arviointi ja laskuvarjohyppykouluttajan allekirjoitus sekä kokeiden ja näytteiden suorituspäivämäärät. Nämä vaatimukset eivät koske tandemhyppyoppilasta.

4.2.2 Laskuvarjohyppääjän, laskuvarjohyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan koulutuksesta vastaavan henkilön on annettava oppilaalle hyväksytyn koulutuksen jälkeen koulutustodistus. Todistus on annettava kaikesta annetusta koulutuksesta ja siitä on selvittävä vähintään seuraavat asiat:

- 1) kouluttajan nimi
- 2) koulutettavan nimi ja syntymäaika
- 3) koulutuksen sisältö
- 4) koulutuksen aloitus- ja päättymispäivämäärät
- 5) kouluttajan allekirjoitus ja päivämäärä.

5 Siirtymäsäännökset

5.1 Kumottujen ilmailumääräysten OPS M6-1 (12.6.2003) ja AIR M10-2 (21.3.2001) mukaisesti annetut kelpoisuudet ja luvat ovat voimassa niihin merkittyihin päivämääriin saakka.

5.2 Tämä määräys kumoo ilmailumääräyksen PEL M3-5 (19.9.1995). Pelastuslaskuvarjojen huoltajien on täytettävä EASA-asetuksen liitteessä II tarkoitettuihin ilma-aluksiin asennettujen pelastusvarjojen osalta ilmailumääräyksen AIR M1-5 vaatimukset.

Huom! Pelastuslaskuvarjojen huoltajien on täytettävä EASA-asetuksen (216/2008) soveltamisalaan kuuluviin ilma-aluksiin asennettujen pelastuslaskuvarjojen osalta EASAn huoltotoiminta-asetuksen (2042/2003) vaatimukset.

Ari Vahtera, ylijohdajan p.o., ilmailu

Susanna Metsälampi, apulaisjohtaja, ilmailuoikeus